

Δημήτρης Γκιουλέκας

Η Πνευμονολογική Κοινότητα και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης θρηνούν από τις 5 Οκτωβρίου 2016 την απώλεια ενός από τα πλέον διακεκριμένα και προβεβλημένα στελέχη τους, του Ομότιμου Καθηγητή Δημήτρη Γκιουλέκα. Ο εκλιπών υπήρξε υποδειγματικός πανεπιστημιακός δάσκαλος που τίμησε την Πνευμονολογία και την Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ με το σημαντικό του επιστημονικό έργο, τις ικανότητες, το ήθος και τα οράματά του.

Ο Δημήτρης Γκιουλέκας γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1942. Αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ το 1968. Πήρε τον τίτλο της ειδικότητας Πνευμονολογίας – Φυματιολογίας το 1974. Τα έτη 1975-76 μετεκπαιδεύτηκε στις Αλλεργικές παθήσεις του Αναπνευστικού συστήματος στην Karl-Hansen Klinik, στο Bad Lippspringe, στη Γερμανία. Το 1977 απέκτησε τον τίτλο του Διδάκτορα της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ και το 1978 διορίστηκε Επιμελητής στην Πνευμονολογική Κλινική του ΑΠΘ. Το 1983 διορίστηκε Λέκτορας Πνευμονολογίας στην ίδια Κλινική και στη συνέχεια ανέβηκε όλα τα σκαλιά της ακαδημαϊκής ιεραρχίας ως το 2005 που έγινε Καθηγητής Πνευμονολογίας-Αλλεργικών Πνευμονοπαθειών. Παράλληλα υπήρξε Επισκέπτης Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης και των Πανεπιστημίων της Utrecht, του

Gronningen και του Leiden της Ολλανδίας.

Είχε μακροχρόνιο διδακτικό έργο σε φοιτητές και ειδικευόμενους και πολύ αξιόλογο ερευνητικό και συγγραφικό έργο εντοπισμένο κυρίως στο βρογχικό άσθμα και τις πνευμονοπάθειες από υπερευαισθησία. Υπήρξε πρωτοπόρος στην Ελλάδα στη διάγνωση και θεραπεία του άσθματος. Από το 1977 οργάνωσε και έθεσε σε λειτουργία το Κλινικό Εργαστήριο Έρευνας Αλλεργικών Βρογχοπνευμονοπαθειών καθώς και το Εξωτερικό Ιατρείο Άσθματος. Ασχολήθηκε ερευνητικά από την αρχή της δεκαετίας του 1980 ιδιαίτερα με τις εισπνευστικές δοκιμασίες πρόκλησης με μη ειδικές βρογχοσυσπαστικές ουσίες (μεταχολίνη, ισταμίνη, β- blockers, προσταγλανδίνες, ασπιρίνη και μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη) αλλά και με ειδικά αλλεργιογόνα (ακάρεα, γύρεις, μύκητες). Επίσης ασχολήθηκε με τη δράση των αντιασθματικών φαρμάκων στις δοκιμασίες πρόκλησης αλλά και στη θεραπεία του άσθματος γενικότερα. Το ερευνητικό αυτό έργο πραγματοποιήθηκε μεταξύ άλλων και στα πλαίσια εκπόνησης πολλών διδακτορικών διατριβών που επέβλεψε. Από το 1986 ανέπτυξε επίσης το τμήμα Αεροβιολογίας της Πνευμονολογικής Κλινικής του ΑΠΘ και έτσι δημιουργήθηκε το μοναδικό κέντρο για την Ελλάδα που ενημέρωνε το ελληνικό κοινό και όλους τους διεθνείς φορείς για την κυκλοφορία των αεροαλλεργιογόνων στη χώρα μας. Ασχολήθηκε με την καταγραφή των διαφόρων ειδών ακάρεων της οικιακής σκόνης στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα με την καταγραφή γυρεοκόκκων και σπορίων μυκήτων σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Δημιούργησε ημερολόγιο κυκλοφορίας γύρεων και συμμετείχε στην έκδοση ειδικού φυλλαδίου για ταξιδιώτες στην Ευρώπη το «Traveller's Allergy Service Guide in Europe». Ταυτόχρονα έγινε συσχέτιση των καταγραφών αυτών με την εμφάνιση συμπτωμάτων στους ασθματικούς ασθενείς. Ασχολήθηκε επίσης με τους ασθματικούς αθλητές και πρωταθλητές. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει για το site aeroallergen.gr που δημιούργησε

με βάση τη 15ετή καταγραφή γύρεων-μυκήτων του Ελλαδικού χώρου εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004 για την ενημέρωση και την προφύλαξη των ασθματικών αθλητών.

Ανέπτυξε σημαντικές συνεργασίες με άλλα τμήματα του ΑΠΘ, όπως: με το Τμήμα Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας, με την Πολυτεχνική Σχολή και την Κτηνιατρική Σχολή. Στα πλαίσια οργάνωσης του τμήματος Αεροβιολογίας ανέπτυξε συνεργασίες με σημαντικούς επιστήμονες του Ευρωπαϊκού χώρου, των Πανεπιστημίων του Leiden Ολλανδίας, Βιέννης, Νάπολης και Στοκχόλμης.

Ο Δημήτρης Γκιουλέκας υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Μελέτης Πνευμονοπαθειών και Επαγγελματικών Παθήσεων Θώρακος, συμμετείχε κατ' επανάληψη στα μέλη του ΔΣ, αλλά υπήρξε και ένας από τους πιο πετυχημένους Προέδρους της επί δύο θητείες. Διετέλεσε επίσης και συντονιστής της ομάδας άσθματος της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας.

Είχα την τύχη να συνεργασθώ με το Δημήτρη Γκιουλέκα από την έναρξη της ειδικότητας μου στην Πνευμονολογία στην Πνευμονολογική Κλινική του ΑΠΘ. Ήταν υποδειγματικός δάσκαλος που μετέδιδε απλόχερα τη γνώση, άριστος συνεργάτης αλλά και φίλος στα ευχάριστα και στα δύσκολα κατά τη διάρκεια των 30 ετών της άψογης συνεργασίας μας.

Πέρα από το επιστημονικό του έργο ο Δημήτρης Γκιουλέκας χαρακτηριζόταν από μία δραστήρια και ακούραστη προσωπικότητα που υπήρξε η κινητήρια δύναμη εργασίας, από ανοικτό μυαλό σε κάθε καινοτομία, από πρακτικό πνεύμα, από νεωτεριστικές απόψεις και πρωτοπορία στην τεχνολογία, τα ηλεκτρονικά μέσα και το διαδίκτυο. Αγαπούσε πολύ την Ιατρική και την πρακτική της εξάσκηση καθώς και τους χιλιάδες ασθενείς του. Καθένας από αυτούς ήταν για εκείνον μια ξεχωριστή περίπτωση. Το τελευταίο βιβλίο του με τίτλο «Τα άγραφα της Πνευμονολογίας» ήταν αφιερωμένο σ' αυτούς. Επιπλέον χαρακτηριζόταν από ήθος, σεμνότητα και πνεύμα σωστής συνεργασίας και μετριοπάθειας στις σχέσεις του με τους συναδέλφους του. Ειδικότερα οι γιατροί και οι νοσηλεύτριες του Εργαστηρίου που συνεργασθήκαμε μακροχρόνια μαζί του ήμασταν μία οικογένεια.

Η πολυαγαπημένη του προσωπική οικογένεια, η γυναίκα του Άννου και τα δύο παιδιά του η Αλίνα και ο Γιώργος, που ακολούθησαν την επιστήμη του, θα έχουν να οπλιστούν με κουράγιο για να αντιμετωπίσουν το δυσαναπλήρωτο κενό της απουσίας του.

Ήταν πάντοτε αγέρωχος, δυναμικός και αθλητικός μέχρι τις τελευταίες του μέρες και έτσι θα μείνει για πάντα στη μνήμη μας. Αν μπορούσε να επιλέξει το τελευταίο ταξίδι του θα ήταν στη θάλασσα όρθιος πάνω στην ιστιοσανίδα του, την άλλη μεγάλη αγάπη του μετά την οικογένειά του και την Ιατρική.

Τιμώντας την προσφορά του όλοι εμείς οι μαθητές του, οι συνεργάτες και οι φίλοι τον αποχαιρετούμε συγκλονισμένοι, ευχόμαστε η ψυχή του να είναι αναπαυμένη, συμμετέχουμε στη θλίψη της οικογένειάς του και υποσχόμαστε να τον κρατήσουμε ζωντανό στη μνήμη μας και στην καρδιά μας.

Δέσποινα Παπακώστα

*Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Πνευμονολογίας-Ανοσολογίας Πνεύμονα*